

Universitätsbibliothek Paderborn

**Westphalia Sancta, Beata Et Pia, Sive Vitæ Eorum Qui sua
sanctitate et piis exemplis Westphaliam illustrârunt**

Complectens eorum vitas, qui certò aut verisimiliter Natione Westphali
reperiuntur cum titulo Sancti aut Beati

Strunck, Michael

Neuhusii, 1715

B. Bruno 3tius Comes de Altena, ex Archiepiscopo Coloniensi Religiosus
Cisterciensis Aldenbergae in Ducatu Montium

urn:nbn:de:hbz:466:1-28481

B. Bruno ȝtius Comes de Al-
tena, ex Archiepiscopo Coloniensi
Religiosus Cisterciensis Alden-
bergæ.

*Est alius à S. Brunone Imo itidem Archiepi-
scopo. Beatus appellatur in Menolog. Cisterc. &
Benedictino. ad diem 24 tam Aprilis, & à Gelen. in
auctario hist. S. Engelberti pag. 308. Agunt d.
eo Gasp. longelin. in notit. Abbat. Cisterc. pag. 16
de Abbatia Montis veteris & ejus Abbatte Gosuvi-
no. Theod. Rhay in anim. illustr. ad diem 8 Mar-
tii. Schatento. 1. annal. Paderb. Haræus to. 1.
annal. Belg. pag. 235. Brouver. annal. Trevir
l. 15. p. 828. &c.*

Rarum suâ tempestate profundissimæ de-
missionis exemplum orbi Christiano
præbuit B. Bruno ȝtius , ex Comite [a] Alte-
nano Archiepiscopus & Elector Coloniensis
ex Archiepiscopo & S. R. I. Electore humili-
Religiosus. Natus est in hanc lucem Patre
Adolpho Comite, Matre [b] Adelheide A-
rensbergensi Henrici fundatoris Wedinghu-
sani filia : fuitq; patruus Sancti Engelber-
ti Martyris ; Pronepos autem Beatorum
Everhardi & Adolphi Comitum , à quibus

[a] Altena in Marchia Westphalica. [b] Ge-
len. in hist. S. Engelberti l. 3. pag. 250.

unà cum avito sanguine etiam Christianæ
pietatis ac virtutum semina in ipsum defluxere. Post Ecclesiæ Cathedralis Præposituram
Coloniæ usque ad senium magna cum laude
gestam, ad honores Archiepiscopalitatem insulæ
à Clero electus est anno 1191. Ducatu West-
phaliæ aliisq;, ut vocant Regalibus à Cæsare
Henrico 6to insignitus Wormatiæ anno 1192;
nec multò post ab Antistite Virdunensi & Jo-
anne Imo Trevirensium Archiepiscopo con-
sueta Ecclesiæ inauguratione consecratus die
31 Maji, Ssmæ Trinitati sacrâ. Felicem se ar-
bitrari poterat Colonia tam insigni optimoq;
Præsule, si, quod boni omnes in votis habuere,
eundem sua in cathedra conservare ad ali-
quot annorum lustra potuisset. Sed aliter res
visa superis & cordium directori Deo; cuius
secretiore impulsu percitus, impositam sibi
dignitatem cum religioso Cisterciensium ha-
bitu postliminio permutavit. Occasionem
huic consilio dedisse creditur nefaria cædes S.
Alberti Leodiensis Episcopi: qui cùm à su-
premo Pontifice legitimè confirmat⁹, & Rhe-
mis in Gallia à Wilhelmo ejus sedis Archie-
piscopo sacris cærimoniis initiatus esset, cir-
cumacto post consecrationem menie altero
inter sacrilegas sicariorum dexteras innocen-

ti letho occubuerat die 21 Novembris anno 1192. Magnos animorum motus inter Imperii Romani Principes excitavit istud facinus, plurimāq; suspicio procuratæ necis cœdebat in Henricum Cœsarem; quippe qui jam antè Alberto infensus electionem ejus, nequidquam reclamante Româ cassam dixerat, & Lotharium Collegiatæ Bonnensis Præpositum in ejus exclusi sedem intruserat. Quare ne tam atrox & invisum scelus abiret absq; pœna, initum Coloniæ fœdus contra Cœsarem, exciti in seditionem Principes, juncti in unum Henricus Dux Lovanii, Alberti occisi frater, Henricus Dux Arduennæ ejusdem avunculus, Conradus Moguntinus, Bruno Coloniensis Archiepiscopi, aliiq; ex ordine Procerum bene multi, quorum animos palam ostensæ & recenti adhuc sanguine imbutæ vestes occisi Præsulis ad capiendam vindictam vehementer accenderant. Neque jam multum aberat, ut in apertos tumultus propediem res erumperet, nisi Henricus Cœsar temporis serviendum ratus, indicto ad Rheni & Mosellæ confluentes Principum colloquio capisset offensorum animos honoribus munerib; delinire primò, tum ad leges pacis ab iis dictandas ultrò se offerre, ac demum

exau-

exauktorato depulsóq; Lothario novam eli-
gendi potestatem Clero Leodiensi facere.
Ita imperio quidem sua rursus est quies red-
dita ; sed non Brunoni. Sive enim studio
tranquillioris vitæ , sive rerum humanarum,
quas ejusmodi vicissitudo ac mortes verte-
rent , tœdio & contemplatione victus , cœpit
ex eo tempore mundanis ab honoribus men-
tem abducere , pauloq; pòst ad annum Chri-
sti 1193 , Archiepiscopatum , quem ultra bien-
nium vix tenuerat , plurimorum suæ Diœ-
ceseos Procerum inspectante corona palam
abdicavit , pedo Pastorali supra aram S. Petri
humiliter deposito. Inde porrò ad amicam
sibi Monasticæ vitæ tranquillitatem prope-
rans , attonso capite habitum Cisterciensem
induit Aldenberga , etiamsi decrepitæ penè
ætatis senex esset. Magistrum in via spiritua-
li & Abbatem nactus est Gofwinum virum
eximiæ virtutis , à quo brevi ad eam sanctita-
tem formatus est , ut vivum religiosæ perfe-
ctionis exemplar esse videretur. Exutus est
mortali vita , die 24ta Aprilis , sepultusq; in
Basilica Aldenbergeni ad latus Friderici eti-
am Coloniensis Archiepiscopi & fratri sui.

Addit de eodem [c] Cratepolius , quod ele-
ctione facta , cum de acceptando hoc honore ,

[c] Petrus Mers. Cratep. in Catal. Archiep. Colon.

ne scio ob cuj^o peccati conscientiam hæreret
anxious, ad sanctum Bernardum per literas a-
diērit, quid sibi in præsens faciendum duce-
ret, consulturus: is verò in negotio tanti mo-
menti nihil temerè suadendum aut dissuaden-
dū ratus ita instruxerit suas ad ipsum respon-
sorias, ut, tametsi judicium suum omnino su-
spenderet, magis tamen terrere mole tantū
muneris, quam ad illud suscipiendum calcar
addere visus sit. Sed falli in hoc necesse est
Cratepolium, quod aliunde sat̄is inter omnes
constet, S. Bernardum anno 1153, id est, annis
38 maturius, quam B. hic Præsul electus fuerit,
è mortali vita ad superos evocatū esse: ideoq;
Bruno iste, non hic, de quo agimus; sed Bru-
no 2dus fuit nostri Brunonis Patruus, ut ob-
servat & notat [d] Gelenius in auctario hist.
S. Engelberti. Cæterūm, cùm hæ literæ spi-
ritu Dei & sacris documentis plenæ sint, ope-
ræ tamen pretium videbor facere, si eas no-
stræ utilitatis gratia breviter hic attexam.
„Quæris, inquit, à me consilium vir Illustris
„Bruno, an volentibus te promovere ad Epi-
„scopatum acquiescere debeas? quis hoc
„mortalium definire præsumat? Deus for-
„sitā vocat: quis audeat dissuadere? forte
„non vocat: quis appropinquare consulat?
[d] Gelen. loc. cit. pag. 307.

„Utrum

„Utrum verò vocatio Dei sit, an non sit, quis
„scire possit excepto spiritu, qui scrutatur etiā
„alta Dei, vel si cui fortè revelaverit ipse?
„Magis quoque dubium reddit consilium illa
„in literis tuis humilis, sed terribilis confessio,
„quā vitam tuā tam graviter, & ut credo, non
„nisi veraciter accusas: Nec enim negandū
„est, hujusmodi vitam esse indignam tam sa-
„cri dignitate ministerii. Ex adverso rursum
„non immeritò times, si ob malum con-
„scientiæ de commisso scientiæ talento non
„facis lucrum. Horreo fateor, (sic enim tibi,
„ut mihi loqui debeo, quod sentio) horreo in-
„quam, considerans, unde & quò vocaris?
„præsertim cùm nullum intercurrerit pœni-
„tentia tempus, per quod utcunque hujus-
„modi periculosisimus transitus fiat. Et qui-
„dem rectus ordo requirit, ut priùs propriam,
„deinde alienas curare studeas conscientias:
„Primus quippe pietatis gradus est, de quo
„scriptum est: [e] *Miserere anime tuæ pla-*
„*cens Deo.* Ex hoc autem ad miserandum pro-
„ximum recto jam tramite charitas ordinata
„procedit; quippe quem ad suī quisque men-
„suram amare præcipitur. Quod si in hunc
„modum, quo te hactenus ipse amâsti, & tibi

C 5

„com-

[e] Eccli. 30. 24.

„committendos amatus es , malo ego qui-
 „dem tibi non committi, quām sic diligi. Sed
 „quid si suam Deus acceleret tibi gratiam , &
 „sit ad restituendam innocentiam efficacior
 „velox clementia , quām diurna pœni-
 „tentia ? nam [f] quis accusabit adversus ele-
 „ctum Dei ? si Deus justificat , quis est qui con-
 „demnet ? Hoc salutis compendium sanctus
 „ille latro consecutus est , uno eodemq; die
 „simul & confessus latrocinia & introductus
 „in gloriam , brevi quodam contentus ponte
 „crucis ad transcenditū dē regione dissimili-
 „tudinis in terram viventium. Hoc subitum
 „pietatis remedium percepit felix illa pecca-
 „trix , cùm repente , ubi superabundaverant
 „delicta , abundare cœpit & gratia. Sed aliud
 „est celerem adipisci veniam peccatorum , &
 „aliud de ipsis sceleribus ad infulas mox pro-
 „vehi dignatum. Video quidem Matthæ-
 „um de telonio ad Apostolatū culmen assum-
 „ptum : sed hoc me rursum conturbat , quod
 „non priùs audiērit cum cæteris Coapostolis
 „suis : *Ite in orbem universum, prædicate Evan-*
 „*gelium omni creature , quām egerit pœnitен-*
 „*tiam , multo tempore ac labore sequendo*
 „*Dominum , quocunque erit. Sed & si oc-*

„CUR-

[f] Rom. 8. 33.

„currat de Ambrosio, quod de tribunalibus
„ad sacerdotium raptus fuerit, non me valde
„confortat, cum à puero mundam in mundo
„duxerit vitam; & sic etiam fugâ & latebris
„declinare conatus sit. Si de Saulo quoque
„factus repente Paulus in exemplum adduci-
„tur, exempli similitudinem hoc evacuat,
„quod ille ideo misericordiam consecutus sit
„[g]quia ignorans fecit in incredulitate. Quan-
„quam si tale quippiam quandoque factum
„fuisse agnoscitur, de quo dici veraciter pos-
„sit, hæc est mutatio dexteræ excelsi, non tam
„exemplum, quam miraculum afferre debe-
„at. Hæc interim à me ad id, quod quæris,
„suspensivè responsa sufficient; neque enim
„possum, unde certus non sum, certam pro-
„ferre sententiam. Unum tamen est, quod
„amico absque periculo, & nequaquam sine
„fructu impendere possumus, nostræ videli-
„cet pro hac re orationis ad Deum qualem-
„que suffragium. Deo ergo relinquentes sui,
„quod ignoramus, secretum consilii, ipsum
„supplici devotione & devota supplicatione
„precamur, ut in vobis & de vobis operetur,
„quod & se deceat, & vobis expediat. Huc-
usque S. Bernardus to. I. epist. 8. Nec mi-
nus

[g] I. Tim. I.

nùs dignissima lectu est ea , quæ sequitur , ad eundem jam sacris honoribus initiatum redditæ his pene verbis : „Si cunctos , inquit , „qui vocantur ad Ministerium, etiam constat „ad regnum eligi , profectò securus est Coloniensis Archiepiscopus . Quod si etiam & „Saulem in regno , & Judam in sacerdotio legitur elegisse non aliis quàm ipse Deus , & „non potest solvi scriptura , quæ hoc afferit ; „timeat necesse est & Coloniensis Archiepiscopus . Si verò quod verum est , & illa hodie sententia quoque viget , quia non multos nobiles , non multos potentes , non multos sapientes elegit Deus , nunquid non triplicem quoque habeat timendi causam Coloniensis Archiepiscopus ? Curemus ergo in alto positū non altū sapere ; sed timere , sed humilibus consentire . Principem , inquit Ecclesiastis : [b] te constituerunt ; esto in illis quasi unus ex ipsis : & [i] iterum , Quanto magnus es , humilia te in omnibus : alioquin judicium durum his qui præsunt . Durūsne videor , quia non blandior sed metum incutio ? sic mihi contingat semper beare amicos , id est , terrendo salubriter , non adulando fallaciter . Ad illud me provocat , qui dicit [k] Beatus homo , qui semper

[b] Eccli. 32.1. [i] Eccli. 3.20. [k] Prov. 28.14.

, ad
red-
quit,
instat
Colo-
m &
ole-
, &
erit;
iepi-
a ho-
ultos
pien-
quo-
s Ar-
ositi
nili-
cles.
s ex
umi-
rum
non
con-
ndo
llud
. qui
nper
14.
,, semper est pavidus. Ab hoc me revocat, qui
,, ait [l] Popule meus, quite beatificant, in erro-
,, rem inducunt.

[1] *Isai 3. 12.*

Bruno, Mindensis Episcopus.

Reperitur cum titulo Sancti apud Herm. Lerbek in Chron. Schawenburg. ante annos pene 300 scripto, ubi pag. 9. ita inquit: Istud Monasterium pervigil Dominici gregis provitor sanctus Bruno Mindensis Praeful, &c. fundavit. Quod autem addat eum ex Marchionum de Brandenburg sanguine ortū esse, erratum est, uti ostendit Meibom. in notis ad hunc locum pag. 46. Westphalam esse ex Diœcesi Mindensi ostendit Henric. Bangertus in notis ad Helmodi Chronic. Slavorū pag 91. & alii. Idem insinuat Reusnerus in auctar. operis Genealogici pag. 56. ubi eum cum Bangerto facit fratrem Adolphi Comitis Schaumburg. Nec dissentit, sed potius confirmat Meibom. loc. cit. Vita hæc desumpta est ex iisdem & maximè ex Chronicō Mindensi per Meibom. edito in 4to pag. 106 & seq.

Circa annum Christi 980 [a] in Diœcesi Mindensi domicilium fixit homo nobilis

[a] Henric. Bangert. loc. supracit.